

JAARVERSLAG 2020
en
JAARPLAN 2021

ENERGIEBANK DEN HAAG e.o.

Inhoud

VOORWOORD	- 2 -
1. JAARVERSLAG 2020	- 3 -
2. JAARPLAN 2021	- 6 -

VOORWOORD

In januari, bij de start van 2020, waren we bij de Energiebank Den Haag e.o. er helemaal klaar voor. Opgeleide energiecoaches stonden te popelen hun kennis in de praktijk toe te passen en we waren aangesloten op een groot netwerk met maatschappelijke organisaties waarmee we samenwerken. Een organisatie die staat, met voldoende middelen en een zeer concreet plan.

We hadden echter geen rekening gehouden met COVID19. Het coronavirus gooide roet in het eten. De persoonlijke advisering aan huis, die centraal staat in onze aanpak, kon niet meer doorgaan en ook de opleidingen en geplande bewonersavonden werden afgelast.

We hebben de eerste maanden nog veel vrijwilligersuren in de Energiebank gestoken. Met als resultaat een geheel nieuwe brochure voor de bewonersavonden en opleidingen. Ook het eerste deel van onze cursus aan de moeders van de Schilderswijk hebben we gegeven, voordat we door de extra coronamaatregelen onze activiteiten moesten opschorten. Van medio maart tot nu hebben we daarna al onze activiteiten stilgelegd.

Het voordeel van onze vrijwilligersorganisatie zonder een gehuurd pand is dat we bijna geen uitgaven hebben gedaan. De aan ons toevertrouwde middelen zullen we daarom benutten zodra we samen corona eronder hebben gekregen.

Ons jaarverslag over 2020 is daardoor helaas kort. Ook voor 2021 zijn we gestart met zeer strenge coronamaatregelen. We hopen en verwachten dat we vanaf de zomer weer aan fysieke bijeenkomsten als zomerfestivals kunnen deelnemen en een opleiding voor nieuwe energiemaatjes kunnen verzorgen. Direct na de zomer willen we weer advies aan huis geven. De bewoners kunnen dan concrete maatregelen nemen waarmee ze direct effect zien door energie te besparen gedurende de winter van 2021-2022.

Graag willen we u bedanken voor het vertrouwen in de Energiebank Den Haag e.o. en de contacten die we het afgelopen jaar met u hadden.

We zien er naar uit met alle lezers van dit verslag en het jaarplan 2021 samen te werken. We hopen u in het voorjaar van 2021 weer snel te ontmoeten.

Veel leesplezier.

De Stichting Energiebank Den Haag e.o.

Karin de Graaf, secretaris
Kaspar Wijermans, penningmeester
Marga Zuurbier, voorzitter

1. JAARVERSLAG 2020

DE MOEDERS VAN DE SCHILDERSWIJK

Het buurtcentrum De Mussen in de Schilderswijk heeft een steunpunt Schilderswijk moeders. Vanuit dit steunpunt bieden maar liefst 20 vrouwen uit de wijk hulp en geven ze informatie in de wijk. Samen met Tom Egyedi van Publieke Versnellers mocht de Energiebank Den Haag e.o. alle moeders opleiden over het besparen van energie. Na een kennismaking op 4 december 2019 gaven we het eerste deel van de cursus op 29 januari 2020. We hadden speciaal voor de deze vrouwen een nieuwe presentatie gemaakt en ook een nieuwe brochure. De inhoud is zoveel als mogelijk gevisualiseerd met voor huurders van corporatiewoningen herkenbare situaties. Het tweede deel van de cursus was gepland op 25 maart. Vanwege corona werd deze uitgesteld tot 30 september 2020. Dit keer in een extra grote zaal, zodat alle deelnemers minimaal 1,5 meter afstand hielden. Op die tweede dag ontstond een levendige discussie waar de vrouwen onderling eigen ervaringen met het besparen van energie uitwisselden en ook de ervaringen met de overgang naar een nieuwe energieleverancier. Ze waardeerden deze nieuwe opzet van de cursus enorm.

STICHTING ENERGIEBANK NEDERLAND

De Energiebank Den Haag e.o. is aangesloten bij de landelijke Stichting Energiebank Nederland (SEN). SEN maakte dit jaar een belangrijke ontwikkeling door. Er is een nieuw bestuur aangetreden met nieuwe ideeën. De belangrijkste verandering in de koers is dat de komende jaren de opschaling van het aantal regionale energiebanken centraal staat in de aanpak waarbij professionele ondersteuning geleverd wordt vanuit SEN. SEN onderhoudt bovendien de contacten met landelijk opererende organisaties op het gebied van energiebesparing en (mogelijke) landelijke financiers. Een bijdrage van de stichting Doen maakte het mogelijk

de nieuwe landelijke coördinator aan te stellen. De Energiebank Den Haag e.o. was betrokken bij de selectie en heeft er het volste vertrouwen in dat met de aanstelling van Lara Klaassen in december van 2020 we een inspirerende coördinator hebben. Lara organiseert nu ook de tweemaandelijks landelijke overleggen met de regionale energiebanken. In het afgelopen jaar heeft Zutphen Energie een regionale energiebank opgericht, waardoor het aantal energiebanken op zes is uitgekomen. Tijdens de landelijke overleggen bleek dat iedereen zijn ambities voor 2020 naar beneden heeft moeten bijstellen.

Arnhem
Haarlemmermeer
Kampen
Rotterdam
Den Haag
Zutphen

STEDIN

Stedin is de netbeheerder voor gas en stroom in Den Haag e.o. Zij wil bijdragen aan het verminderen van de energiearmoede en ondersteunt het werk van

de Energiebank Den Haag e.o. en van de Energiebank Rotterdam. De medewerkers van Stedin konden de waarde van hun kerstpakket omzetten in een donatie voor de Energiebank. De opbrengst van kerst 2019 werd gelijkmatig verdeeld over de Energiebank Rotterdam en die van Den Haag e.o.. Nadat de eerder geplande bijeenkomst in maart en in juni door corona niet door kon gaan, werd de check ter waarde van € 2.500 bij de Energiebank op 22 oktober 2020 aan huis afgeleverd.

ENERGIEPUNT O3

Het Energiepunt **O3** is op 1 oktober 2020 van start gegaan. Bewoners uit de buurt die vragen hebben over de overstap naar schone energie en energiebesparing kunnen voortaan op donderdagmiddag terecht in het wijkcentrum O3. Daar is het Energiepunt gevestigd. Vincent, Tim, Peter en Jan namen het initiatief om te starten met het informatiepunt. 'Er zijn in de Rivierenbuurt & Spuikwartier wel bewoners die bezig zijn met verduurzamen, maar een hoop mensen nog niet. Door het Energiepunt op te richten, hopen we ook die mensen te bereiken waarvoor het nu een te ver van hun bed show is', aldus Jan van Gaalen. Jan en Peter Oosterling zijn elke dondermiddag in het steunpunt aanwezig. Beiden hebben vorig jaar de opleiding tot energiemaatje van de Energiebank met veel enthousiasme gevolgd en passen hun ervaringen nu toe in de praktijk.

SAMEN DEN HAAG DUURZAAM MAKEN

Het voornemen voor het afgelopen jaar was om de banden met bewonersorganisaties te versterken. Dit jaar is door een personele unie in de besturen van de Energiebank en de Werkgroep Groene buurt Archipel/Willempark de samenwerking met de Archipelbuurt geïntensiveerd. De Groene buurt bestaat al meer dan 10 jaar en behoort daarmee tot de bewonersorganisaties van het eerste uur die zich specifiek richten op verduurzaming. De bewonersorganisaties hebben zich het afgelopen jaar verenigd in de Haagse Energiebesparingsaanpak (HEBA). Daaraan nemen naast de Groene

buurt ook De groene regentes, Duursaam Benoordenhout, Gasvrij Scheveningen, Duurzame BLOB (de Bomen- en Bloemenbuurt) en Duurzaam Duinoord deel. De aanpak met energiecoaches en op maat gesneden advies aan huis staat centraal in de aanpak. Duurzaam Den Haag faciliteert de HEBA en organiseert ook maandelijks de bijeenkomst van de werkgroep

Duurzame Haagse Warmte. In deze werkgroep delen de deelnemers de inzichten op alternatieven voor gas en de ontwikkelingen van de energietransitie binnen de gemeente Den Haag.

Met de andere organisaties waar we al mee verbonden waren, bijvoorbeeld het samenwerkingsverband Delen achter de Duinen (kwetsbaren in onze samenleving), de contacten in de wijk Moerwijk en de Stichting PEP het Haagse kenniscentrum voor vrijwilligerswerk, hebben we contacten onderhouden. Met name aan de Operatie Duizend-schoon, waarbij bijeenkomsten worden georganiseerd gericht op het vergroten van de financiële zelfredzaamheid voor kwetsbare vrouwen, willen we (na de coronacrisis) graag bijdragen door advies te geven over het verlagen van de energierekening. Door corona was een deel van de aandacht bij deze organisaties opgeschort dan wel waren de activiteiten bijgesteld en meer gericht op de hoogste nood door corona zoals voedselhulp, het voorkomen van afsluiting van de energierekening en het opvangen van dak- en thuislozen.

SAMENWERKEN MET DE OVERHEDEN

De gemeente Den Haag heeft de landelijke Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) benut om het mogelijk te maken 8.000 energieboxen ter beschikking te stellen. Ook de Energiebank Den Haag e.o. maakt gebruik van de materialen die in de energieboxen zitten. De hiervoor genoemde bewonersorganisaties kunnen eveneens bewoners aanmelden voor een energiebox. De gemeente heeft na een aanbesteding drie sociale ondernemingen bereid gevonden de materialen

desgevraagd te installeren bij de bewoners thuis. De gemeente Den Haag richtte zich in eerste instantie erg op de energietransitie in de vorm van denken over de (collectieve) alternatieven voor gas en het opstellen van warmtetransitieplannen. Dit jaar is een kentering te zien en gaat er steeds meer aandacht en geld naar het

stimuleren van energiebesparing. De energieboxen zijn een voorbeeld van deze positieve ontwikkeling. De Energiebank is zeer blij met deze verandering en hoopt dat deze tendens zich ook in de volgende collegeperiode doorzet.

Dit jaar hebben de energiebanken van Rotterdam en Den Haag de band met de provincie Zuid-Holland versterkt. Op 6 juli, 7 oktober en 16 december voerden we overleg met de medewerkers van het programma Energietransitie van de provincie. We hebben elkaar beter leren kennen en elkaars plannen gedeeld. De verwachting is dat dit volgend jaar tot concrete initiatieven zal leiden.

ANBI-Status verkregen

In 2020 heeft de Stichting Energiebank Den Haag e.o. de ANBI-status gekregen van de Belastingdienst. Deze goedkeuring van de Belastingdienst maakt het voor sponsors makkelijker om ons te steunen. Schenkingen aan de Energiebank kunnen nu, indien voldaan is aan de door de Belastingdienst gestelde voorwaarden, als aftrekpost worden opgenomen in de belastingaangifte. Onze statuten voldeden reeds aan de eisen om die status te verkrijgen en hoefden daarom niet aangepast te worden.

2. JAARPLAN 2021

Onze missie en doelstellingen

Onze missie is energie als eerste levensbehoefte bereikbaar te houden voor iedereen. Dat doen we door mensen in en rond Den Haag te ondersteunen bij energiebesparing.

Gas en stroom zijn belangrijk om gezond te leven. Steeds meer Hagenaars hebben moeite met het betalen van hun energierekening. Volgens de gemeente Den Haag heeft maar liefst 1 op de 5 huishoudens te maken met hoge schulden of loopt het risico daarop. Vooral zij lopen het risico afgesloten te worden van energie. Wij ondersteunen mensen die te maken hebben met energiearmoede met het blijvend verlagen van hun energierekening.

De Stichting Energiebank Den Haag en omgeving is een vrijwilligersorganisatie zonder winstoogmerk. Bewoners van Den Haag die andere bewoners in hun eigen stad en omgeving graag helpen.

De organisatie is in 2019 opgericht. Naast het bestuur van drie leden, hebben we een team van opgeleide energiemaatjes ook wel energiecoaches genoemd die maatwerkadvies geven bij bewoners thuis.

Onze missie realiseren we door:

- advies te geven over het besparen van energie;
- het aanbrengen van energiebesparende materialen;
- het verzorgen van opleidingen en bewonersavonden;
- overige activiteiten die bijdragen aan vermindering van het energiegebruik of het makkelijker betaalbaar houden van (duurzame) energie.

Onze aanpak

De methode die we gebruiken, houdt rekening met de mogelijkheden die mensen hebben met een laag inkomen en mensen met minder doenvermogen. Dit betekent bijvoorbeeld dat we advies geven en energiebesparende materialen aanbrengen er van uitgaande dat mensen een huis huren. Advies en materialen waarvoor zij zelf geen (grote) investeringen hoeven te doen. Bovendien bieden we de mogelijkheid van maatwerkadvies. Door bij mensen thuis langs te komen, kunnen we een op hun situatie toegesneden mondeling advies geven. We houden er bovendien in onze communicatie rekening mee dat niet iedereen het Nederlands zeer goed beheerst, veel leest en veel informatie tegelijk kan verwerken.

De adviezen en materialen die we toepassen, zijn ook zeer goed te gebruiken door mensen die geen grote moeite hebben met het betalen van de energierekening. Die duurzaamheid en comfort belangrijk vinden. Onze kennis en inzichten stellen we ook voor hen beschikbaar in de vorm van bewonersavonden. Onze ervaring is dat deze groep aan zo'n bewonersavond voldoende heeft en het individuele maatwerkadvies aan huis niet nodig heeft om de energiebesparende maatregelen te nemen.

Energiebesparing die grote investeringen vraagt, laten we over aan andere (bewoners)organisaties en ondernemingen. Op dat gebied is er reeds een groot aanbod in Den Haag.

Onze ambitie

Onze missie realiseren kunnen we niet alleen. We werken daarom samen met de organisaties die gericht zijn op het bestrijden van armoede dan wel het besparen van energie. De afgelopen twee jaar is het netwerk van organisaties waar we mee samenwerken uitgebreid en verstevigd. In 2021 willen we dat verder uitbouwen. Ook zoeken we de samenwerking met nieuwe partners die ons werk willen sponsoren.

Concrete specifieke acties in 2021

- **Maatwerkadvies aan huis.** De kern van onze methode is maatwerkadvies aan huis voor kwetsbaren. We verwachten dat het coronavirus in de zomer van 2021 zodanig onder controle komt, dat we geleidelijk weer aan de gang kunnen gaan. Het meest effectief zijn de adviestrajecten die in de loop van september starten. De centrale verwarming slaat bij de meeste huishoudens rond 1 oktober weer vaak aan. Het effect van de maatregelen en het gewijzigd gedrag is dan direct te meten.
- **Opleidingen.** We willen eind augustus (voordat de verwarming weer aangaat!) een opleiding voor energiemaatje in Den Haag organiseren. Maatjes die maatwerkadvies bij mensen met energiearmoede thuis geven. Voor onze reeds opgeleide energiemaatjes zullen we elk half jaar een intervisie/deskundigheidsbijeenkomst houden zodra corona onder controle is.
- **Bewonersavonden.** Inmiddels hebben we al ervaring met bewonersavonden in Moerwijk, de Schilderswijk en in de Archipelbuurt. In 2021 willen we vaker voorlichtingsavonden organiseren samen met bewoners- en milieuorganisaties in de andere wijken in Den Haag.
- **Communicatie en evenementen.** Via allerlei communicatie-uitingen en -activiteiten brengen we ons aanbod om mensen te ondersteunen bij het besparen van energie onder de aandacht. Daarnaast is de communicatie er op gericht vrijwilligers te ontmoeten die hun tijd en energie willen inzetten om mensen te helpen energie te besparen. Door deel te nemen aan (zomer)festivals, zoals het Escampfestival en de Duurzaam Wonen beurs, willen we bekendheid geven aan ons werk, nieuwe vrijwilligers vinden en in contact komen met huishoudens die onze ondersteuning willen benutten.

Methodiekontwikkeling

- **Methodiekontwikkeling.** De subsidiebijdrage van Fonds 1818 zetten we vooral in om onze aanpak verder te ontwikkelen, voorlichtingsmateriaal te produceren, de effecten van ons werk beter te kunnen bepalen en de deskundigheid van onze vrijwilligers te vergroten.
- **Prepaid meter.** Er is een goede prepaid meter beschikbaar waardoor je in kleine bedragen vooraf betaalt voor je energie. Vergelijkbaar met het opladen van een prepaid telefoon. In de praktijk blijkt dat te leiden tot 20% energiebesparing (want je ziet direct effect van het besparen van energie) en het voorkomt dat je borg en her aansluitkosten moet betalen omdat je niet meer afgesloten kan worden. We gaan energieleveranciers die in Den Haag leveren, zoals Eneco, benaderen deze prepaid meter in hun productenpakket op te nemen. We willen daarbij samen optrekken met Stedin, de infrastructuurbeheerder in onze regio, die er ook belang bij heeft dat minder mensen worden afgesloten.
- **Energiebanken in Nederland.** Belangrijk is ook de samenwerking met de andere energiebanken in Nederland. We nemen deel aan de werkgroep deskundigheidsbevordering. Door de in december 2020 aangestelde landelijke coördinator bij de landelijk Stichting Energiebank Nederland, verwachten we de activiteiten op dit gebied in 2021 flink te intensiveren.

Samen staan we sterk

- **Platform delen achter de duinen.** Ook in 2021 willen we de krachten bundelen met de ruim 50 organisaties die zich in Den Haag inzetten voor het bestrijden van de (energie)armoede in Den Haag.
- **Woningbouwcorporaties.** Steeds meer woningbouwcorporaties in Den Haag hebben concrete plannen voor het verder verduurzamen van hun woningbezit. Met hen en hun huurdersorganisaties willen we samenwerken. Wij kunnen voorlichting geven aan hun huurders en hulp bij het aanbrengen van energiebesparende materialen op momenten dat het goed past in de planning van de corporaties en hun huurdersorganisaties. Ook kunnen we deskundigheidsbevordering voor huurdersorganisaties verzorgen op het gebied van energie besparen.
- **Voedselbanken en bewindvoerders.** Voedselbanken en bewindvoerders hebben veel contact met mensen met energiearmoede. We willen met hen samenwerken zodat we hun cliënten kunnen helpen bij het verminderen van de energiearmoede.
- **Kringloopwinkels.** We zien dat bij kringloopwinkels oude energieverblindende lampen en oude energie slurpende koelkasten worden verkocht. We willen daarom in de tweedehands verlichtingsarmaturen van deze winkels LED-lampen aanbrengen. We gaan nader uitzoeken hoe we kunnen voorkomen dat koelkasten

van meer dan 15 jaar oud via de kringloopwinkels verkocht worden zonder dat mensen zich bewust zijn van het zeer hoge energiegebruik van apparaten die (als het nieuw was) een 'energielabel' lager dan D hebben.

- **Duurzaam Den Haag, bewonersorganisaties en milieuorganisaties.** Den Haag heeft gelukkig heel veel organisaties die de bewoners van Den Haag willen helpen bij het verduurzamen van hun woning. Onze kennis en inzichten willen we graag met hen delen. Er zo voor zorgen dat we dezelfde boodschap vertellen aan de bewoners van Den Haag. Hen helpen bij het organiseren van bewonersbijeenkomsten door voorlichting, deskundigheidsbevordering en opleidingen tot energiemaatje te geven.

Sponsors

- **Kerstpakketten.** De afgelopen Kerst heeft Stedin haar medewerkers aangeboden dat zij de waarde van hun kerstpakket konden omzetten in een bijdrage aan de Energiebank. We gaan dit jaar meer organisaties benaderen om te bezien of zij de Energiebank Den Haag e.o. op vergelijkbare wijze of met een 'energiepakket' willen steunen.
- **De gemeente Den Haag.** De gemeente Den Haag heeft 8.000 energieboxen ter beschikking gesteld met energiebesparende materialen die huurders kunnen aanbrengen. Wij werken er graag aan mee dat deze boxen zo spoedig mogelijk benut worden. Van de gemeente ontvangen we ook in 2021 weer de energiebesparende materialen die we met onze energiemaatjes aanbrengen. Een geweldige bijdrage 'in natura'. De gemeente heeft ook sociale ondernemingen ingeschakeld om de materialen overdag bij huishoudens te plaatsen. We zien er naar uit om onze krachten te bundelen en het doel te halen.
- **Fonds 1818.** Door de coronacrisis hebben we niet alle voornemens voor 2020 kunnen realiseren. We gaan in 2021 het restant van het bedrag dat we reeds in december 2019 hebben ontvangen vooral benutten voor de methodiekontwikkeling.
- **Donaties van duurzame energie.** We willen bovendien in 2021 bezien of het bestrijden van energiearmoede door donaties in de vorm van duurzaam opgewekte energie mogelijk is. In het afgelopen jaar hebben we veelbelovende initiatieven gezien en gaan nader bekijken of dat ook in Den Haag mogelijk is.